

AZ OSZTÁLYTERMI KÖRNYEZET MOTIVÁCIÓS HATÁSÁNAK FELTÁRÁSA CÉLORIENTÁCIÓS ELMÉLETEN ALAPULÓ KÉRDŐÍVEK SEGÍTSÉGÉVEL

Fejes József Balázs

SZTE Neveléstudományi Intézet

Kulcsszavak: tanulási motiváció; célorientáció; osztálytermi környezet

Napjainkban a tanulási motiváció vizsgálatának egyik legaktívabb területe a célorientációs elmélethez köthető. E konstruktum alkalmas lehet a tanulási motiváció pedagógiai célú befolyásolásának a korábbiaknál szilárdabb, empirikusan alátámasztott megalapozására, mivel az elemzések hangsúlyos törekvése a tanuló és a környezet közötti interakció feltárása.

Jelen munka célja annak vizsgálata, hogy a kifejlesztett mérőeszközeink alkalmasak-e a célorientációk és az osztálytermi környezet közötti összefüggések feltérképezésére. Felmérésünkben 898 tanuló töltötte ki 5–8. évfolyamon kérdőívünket, melyeken a tanulók motivációs jellemzőire utaló célorientációkra és az osztálytermi környezet sajátosságaira vonatkozóan szerepeltek Likert-skálás állítások. Az osztálytermi környezet kapcsán egyrészt annak motivációs hatását holisztikusan kifejező célstruktúrákról, másrészt az azokat befolyásoló konkrét tényezőkről, így a tanári tevékenységekről és a társas közeg néhány sajátosságáról gyűjtöttünk információkat a matematika tantárgyhoz kötődően.

Az eredmények alapján a célorientációk és a célstruktúrák egyértelműen összefüggnek, valamint a célstruktúrák és az osztálytermi környezet felmért elemei is kapcsolatban állnak egymással, ugyanakkor a célorientációk és az osztályterem sajátosságait leíró változók összeköttetése gyenge. Vagyis a célorientációk és az osztálytermi környezet motivációs jellemzői között a célstruktúrák konstruktumai teremtenek kapcsolatot, ami megfelel a nemzetközi szakirodalom alapján megfogalmazott várakozásainknak. Eredményeink szerint ami az általunk fejlesztett mérőeszköz-család felhasználható a tanulási motiváció és az osztálytermi környezet kapcsolatának megismerésére, így elősegítheti a tanulási motivációt befolyásoló osztálytermi környezet beavatkozási pontjainak számbavételét, illetve a későbbiekben a motívumfejlesztést támogató stratégiák kidolgozását.